

Ceza İnfaz Kurumlarındaki Annelerin Çocuk Yetiştirme Tutumlarının İncelenmesi¹

Child Rearing Attitudes of Incarcerated Mothers

Büşra Kaynak, Fulya Temel

Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara

İlk kayıt tarihi: 15.06.2016

Yayına Kabul Tarihi: 07.10.2016

Özet

Genel tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilen bu araştırmanın temel amacı, 2-6 yaşları arasında çocukları olan ceza infaz kurumlarındaki annelerin çocuk yetiştirme tutumlarının incelenmesidir. Bu temel amaç doğrultusunda Ankara Kadın Kapalı, Aksaray Kapalı ve Konya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları'nda kalan 95 anne çalışma grubuna dahil edilmiş; veriler "Ebeveyn Tutum Ölçeği" (Karabulut Demir ve Şendil, 2008) kullanılarak toplanmıştır. Araştırmanın neticesinde; annelerin yaşlarının demokratik tutumları, öğrenim durumlarının demokratik ve otoriter tutumları, sahip oldukları çocuk sayısının demokratik tutumları, işledikleri ya da işledikleri düşünülen suçların ise demokratik ve aşırı koruyucu tutumları üzerinde anlamlı farklılığa neden olduğu belirlenmiştir.

***Anahtar Kelimeler:** Ceza infaz kurumları, çocuk yetiştirme tutumları, anneler*

Abstract

The main goal of this study is to investigate the child rearing attitudes of incarcerated mothers. In order to describe the situation general screening model was used. The sample set of 95 incarcerated mothers with 2-6 years old children staying in Ankara Women, Aksaray and Konya E-type Prisons. In this research to measure the child rearing attitudes of mothers, "Parental Attitude Scale" developed by Karabulut Demir and Sendil (2008) was used. The results of this study showed that, mothers' age, mothers' educational status, children's number and their crime had significant differences of mothers' child rearing attitudes.

***Keywords:** Incarcerated mothers, child rearing attitudes*

1. Giriş

Kadın suçluluğu, suç kavramı üzerinde cinsiyetin etkilerine dayanan bir konudur. Genel olarak toplumlarda kadın suçluluğuna ilişkin bir tabu olduğu görülmektedir.

1. Bu çalışma K. Büşra Kaynak tarafından Prof. Dr. Z. Fulya Temel danışmanlığında hazırlanan "2-6 Yaşları Arasında Çocukları Olan Ceza İnfaz Kurumlarında Kalan Annelerin Benlik Saygısı Ve Çocuk Yetiştirme Tutumları Arasındaki İlişkinin Ceza İnfaz Kurumunda Kalmayan Anneler İle Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi" isimli yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Toplumlar kadınların zarif olmasını, çocuk yetiştirmesini beklemektedir. İlâveten zayıflık, boyun eğme, evcimenlik gibi özellikler de kadına atfedilmekte, bu özelliklere sahip bireylerin kadın olmasından da öte olan anne olması durumu ise suç işleme ile bağdaştırılmamaktadır (İlbars, 2007). Son yıllarda toplumlarda meydana gelen değişimler sonucunda kadın suçluluğunda da değişimler olduğu görülmektedir (Öğün, 1990). Ceza infaz kurumlarında kalan kadınların bir kısmının anne olması durumu göz önüne alındığında şu tablo ile karşılaşılmaktadır:

- İngiltere'nin Mayıs 2009'da yayınladığı araştırmanın sonuçlarına göre kadın mahkumların yarısı annedir (United Kingdom Ministry of Justice, 2009).

- ABD'de 1993 yılı verilerine göre ceza infaz kurumlarında yaklaşık olarak 90.000 kadının bulunduğu; bu kadınların da %75'inden daha fazlasının anne olup, çocuklarından ayrı oldukları ifade edilmektedir (Myers, Smarsh, Amlund Hagen ve Kennon, 1999).

- Avustralya'da çocukların %5'i yaşam boyunca bir ebeveyninin mahkumiyet durumu ile karşılaşmaktadır (Flynn, Barlett, Arias, Evans ve Burgess, 2015).

- Adalet Bakanlığı'nın yaptığı araştırmalara bakıldığında bugün Türkiye'de ceza infaz kurumlarında kalan kadınların sayılarına ulaşmak mümkündür. Ancak 14.06.2013 tarihli verilerde belirtilen 4.755 hükümlü, tutuklu ve hükmen tutuklu kadınların kaç tanesinin anne olduklarına dair yayınlanan net bir veri yoktur. Ersen, İl-nem, Havle, Yener, Karamustafaloğlu ve İpekçioğlu (2011) İstanbul Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan 176 kadın hükümlünün 102'si ile yaptıkları araştırmalarında kadınların 74'ünün anne olduğunu belirlemiştir.

Toplumların anne-babalık ile ilgili farklı görüş ve inançları mevcuttur. Toplumdan topluma değişiklik gösteren bu görüş ve inançlar onların iyi birer ebeveyn olma hakkındaki düşüncelerini de etkilemektedir. Öte yandan tüm toplumlar, annenin çocuğunun yaşamındaki önemi konusunda hemfikirdir (Yang, 2011). İnsan gelişiminin içinde bulunduğu çevresel şartlar ile etkileşimi sonucunda şekillendiği fikrini savunan Bronfenbrenner'in Ekolojik Teorisi'ne göre çocuğun en yakınları olan ebeveynler mikrosistem içerisinde yer almakta; gerek inançları gerekse davranışları ile çocukları etkilemekte ve onlardan etkilenmektedirler (Yang, 2011). Maccoby (2000) ailelerin bu önemli öğrenme sürecinin planlı kısmında yer aldıklarını vurgulayarak; çocuklarının davranışlarını şekillendirmede kasti ve planlı bir süreci takip ettiklerini belirtmektedir. Bu bağlamda çocuğun içerisinde bulunduğu aile ortamı ve ebeveynlerinin çocuğa karşı tutumları, çocuğun kişiliği üzerinde belirleyici rol oynamaktadır (Ersin, 2010). Özetle anne babaların birer ebeveyn olarak sergiledikleri performanslar çocukları üzerinde gelişimsel sonuçlar doğurmaktadır (Martínez, García ve Yubero, 2007).

İlgili alan yazın incelendiğinde çocuğun yaşamında bu denli önemli olan annelerin çocuk yetiştirme tutumları ile ilgili olarak farklı kültürler ve farklı gruplar üzerinde yapılan çalışmalar (Fung ve Lau, 2009; Linhout, Markus, Hoogendijk, Borst, Main-gay, Spinhoven, Dyck ve Boer, 2006; Mahmood, 1980; Özyürek, 2004; Tulviste ve Ahtonen, 2007) bulunmasına karşın, ceza infaz kurumlarında kalan annelerin çocuk yetiştirme tutumlarını belirlemeyi amaçlayan araştırmalara rastlanmamıştır. Aynı in-

celemeler esnasında yalnızca Ersen ve diğerleri (2011)'nin ceza infaz kurumlarındaki annelerin kendi anne ve babalarının çocuk yetiştirme tutumlarını belirlemeye yönelik bir çalışmalarının olduğu bulunmuş; bu araştırmaya göre de mahkum annelerin kendi anne ve babalarının otoriter tutumu benimsediklerini düşündükleri belirlenmiştir. Thompson ve Harm (2000) mahkum annelerinin bir çoğunun yoksul ailelere mensup olduklarını, çoğunun uyuşturucu bağımlısı olduğunu ve sabıkalı ebeveynleri tarafından istismar edilerek şiddet gördüklerine dikkat çekmektedir. ABD Hukuk Bürosu tarafından 1993 yılında yapılan araştırmanın sonuçları da Thompson ve Harm (2000)'in görüşlerini doğrular niteliktedir. Bu araştırmaya göre ceza infaz kurumları örneklemindeki 100 anneden 31'inin çocukken fiziksel veya cinsel istismara uğradıkları, dahası %39'una bu istismarı yapanların kendi ebeveynleri olduğu belirtilmektedir. Buna ilaveten araştırmaya dahil edilen kadın mahkumlardan %58'inin her iki ebeveyni ile büyüdükleri, %17'sinin ise evlatlık olarak başka ailelerin yanında büyüdükleri ifade edilmektedir. (Akt. Myers ve diğ., 1999). Ceza infaz kurumlarındaki annelerin büyük çoğunluğunun uyuşturucu kullandığı Thompson ve Harm (2000)'in araştırmasında doğrulanmaktadır. Buna göre araştırmaya katılan mahkum annelerin %56.8'i uyuşturucu madde kullandığını, %47.3'ü ise alkol kullandığını belirtmektedir. İlgili alan yazınca ortaya konulan bu durum Türkiye'de yapılan çalışmalarca (Akcan, Bıkım, Akcan, Samancı ve Balcıoğlu, 2000; Ersen ve diğ., 2011) da desteklenmektedir. Ayrıca Van De Rakt, Murray ve Nieuwebeerta (2012) çalışmalarında suç işleme davranışı üzerinde ailenin oldukça etkili olduğunu ortaya koymuş; ailede suç işleyen bir bireyin varlığının çocukların suç işleme riskini artırdığını belirtmişlerdir. Bütün bu özellikler göz önüne alındığında ceza infaz kurumlarındaki annelerin ve onların çocuklarının yüksek risk grubu içerisinde yer aldığı sonucuna ulaşılmaktadır. Bu bağlamda bu araştırmada Türkiye'deki ceza infaz kurumlarında kalan annelerin kendi çocuklarını yetiştirirken benimsedikleri tutumların incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda araştırmada şu sorulara cevap aranmaktadır:

1. Ceza infaz kurumlarındaki annelerin çocuklarına ilişkin bilgiler nelerdir?
2. Ceza infaz kurumlarındaki annelerin suçlarına ilişkin bilgiler nelerdir?

3. Ceza infaz kurumlarındaki annelerin çocuk yetiştirme tutumları; annelerin yaşlarına, öğrenim düzeylerine, çocuklarının sayısına, 2-6 yaşları arasındaki çocuklarının cinsiyetine ve işledikleri ya da işledikleri düşünülen suçun türüne göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

2. Yöntem

2-6 yaşları arasında çocukları olan ceza infaz kurumlarında kalan annelerin çocuk yetiştirme tutumlarını incelenmeyi amaçlayan bu araştırmada, var olan durum olduğu gibi betimlenmek istenildiğinden genel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama araştırmaları, üzerinde çalışılan konu ile ilgili durumu olduğu gibi betimlemeyi amaçlamaktadır. Bu kapsam dahilinde bazen sadece bir değişkeninin bazense iki ya da çok sayıda değişkenin aralarındaki ilişkiler incelenmektedir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2012).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2-6 yaşları arasında çocuğu olan Ankara Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 51, Konya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 37 ve Aksaray Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumları'ndan 7 olmak üzere toplam 95 anne oluşturmaktadır. Çalışma grubuna dahil edilen annelerin sosyo-demografik özelliklerine ilişkin bilgiler Tablo 1'de sunulmaktadır.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Sosyo-Demografik Özellikleri

		n	%				
Yaş	18-25	27	28.4	Medeni Durum	Evli	61	64.3
	26-35	38	40		Bekar	2	2.1
	36 ve üzeri	30	31.6		Boşanmış	28	29.4
	Toplam	95	100		Eşi vefat etmiş	4	4.2
				Toplam	95	100	
Öğrenim Düzeyi	Okur-yazar değil	30	31.5	Sahip Olunan Çocuk Sayısı	Bir	30	31.8
	Okur-yazar	5	5.2		İki	24	25.2
	İlkokul mezunu	31	32.9		Üç	15	15.7
	Ortaokul mezunu	12	12.6		Dört ve üzeri	26	27.3
	Lise mezunu	12	12.6		Toplam	95	100
	Üniversite mezunu	5	5.2				
	Toplam	95	100				

Anneleri ceza infaz kurumlarında bulunan çocukların, içinde buldukları ortamı betimlemek açısından aşağıdaki tabloda çocuklar ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 2. Ceza İnfaz Kurumlarındaki Annelerin 2-6 Yaşları Arasındaki Çocukları ile İlgili Bilgilerin Dağılımı

		n	%
Çocukların Yaşlarının Dağılımı	2-3 yaş	32	33.7
	4-6 yaş	63	66.3
	Toplam	95	100
2-6 Yaşları Arasındaki Çocuklarının Cinsiyetleri	Kız	47	49.5
	Erkek	48	50.5
	Toplam	95	100
CİK'den Önce 2-6 Yaşları Arasındaki Çocuklarının Kiminle Kaldıkları	Anne ile birlikte	24	25.2
	Anne, baba ve kardeşleriyle birlikte	56	59.1
	SHÇEK'de	3	3.1
	Babanın ailesinde	8	8.4
	Diğer	4	4.2
Toplam	95	100	
Annelerin 2-6 Yaşları Arasındaki Çocuğu ile Görüşme Sıklığı	Çocuk anne ile birlikte kalıyor	14	14.7
	Haftada bir kez	11	11.5
	15 günde bir kez	2	2.1
	Ayda bir kez	19	20.0
	Üç aydan uzun sürede bir kez	17	17.8
	Çocuk ile görüşmüyor	32	33.9
Toplam	95	100	

Tablo 2'ye göre araştırmaya katılan annelerden 56'sı ceza infaz kurumuna gelmeden önce çocuklarının anne, baba ve kardeşleri ile birlikte kaldıklarını belirtmişlerdir. İlaveten annenin ceza infaz kurumunda kaldığı süreç boyunca annelerden 16'sı ise çocuklarının kendileri ile birlikte ceza infaz kurumunda kaldığını, 8'i de çocuklarının Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'nda kaldığını bildirmişlerdir.

Veri Toplama Araçları

Aşağıda araştırmada kullanılan veri toplama araçları açıklanmaktadır:

Ebeveyn Tutum Ölçeği: Ebeveynlerin 2-6 yaşları arasındaki çocuklarına karşı tutumlarını belirlemek amacı ile Karabulut Demir ve Şendil tarafından geliştirilmiştir. Geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları sonucunda Cronbach alpha iç tutarlılık katsayıları; demokratik tutum için .83, otoriter tutum için .76, aşırı koruyucu tutum için .75 ve izin verici tutum için .74 olarak tespit edilmiştir (Karabulut Demir ve Şendil, 2008).

Ceza İnfaz Kurumlarında Kalan Anneler İçin Bilgi Formu: Ceza infaz kurumlarındaki annelerin demografik özelliklerine dair bilgilerini sorgulayan 10, çocukları ve kendilerine dair bilgilerini sorgulayan 9 olmak üzere toplam 19 sorudan oluşmaktadır.

Ceza İnfaz Kurumlarında Kalan Anneler Hakkında Uzman Bilgi Formu: Annelerin ceza infaz kurumlarında kaldığı süreyi, işledikleri suçu, tutukluluk durumları ile aldıkları cezayı ortaya koymayı amaçlayan 4 sorudan oluşan bu form kurum psikologları ya da sosyal hizmet uzmanları tarafından doldurulmaktadır.

Verilerin Analizi

Veri analizinde SPSS 16.0 paket programı kullanılmış olup; analize başlamadan önce verilerin normal dağılım gösterip göstermediğine bakılmıştır. Bu amaçla örneklem büyüklüğünün 50'den büyük olması durumunda kullanılan Kolmogorov-Smirnov (KS) Testi (Büyüköztürk, 2012) kullanılmıştır. Testin sonuçlarına göre çocuk yetiştirme tutumlarının normal dağılım göstermediği görülmüş; analizlerde non-parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir.

3. Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde verilerin incelenmesi neticesinde elde edilen bulgulara yer verilmektedir. Bu kapsamda elde edilen bulgular; annelerin suçlarına dair bulgular ve annelerin çocuk yetiştirme tutumlarına ilişkin bulgular olmak üzere iki başlık altında sunulmaktadır.

Annelerin Suçlarına İlişkin Bulgular

Aşağıdaki tabloda annelerin suçlarına ilişkin bilgiler sunulmaktadır.

Tablo 3. Annelerin Suç ve Cezalarına İlişkin Bilgilerin Dağılımı

		n	%
Annelerin CİK'de Bulunma Süresi	0-3 ay	45	48.6
	4-6 ay	18	18.9
	7-9 ay	7	7.3
	10-12 ay	12	12.6
	13-18 ay	8	8.4
	19-24 ay	2	2.1
	25 ay ve üzeri	2	2.1
	Toplam	95	100
Annelerin Hukuki Durumu	Tutuklu	48	51.0
	Hükümlü	35	36.4
	Hüküm Özlü (Hükmen Tutuklu)	12	12.6
	Toplam	95	100
Annelerin CİK'de Bulunma Nedenleri (İşledikleri Suçlar)	Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Ticareti Yapma ve Sağlama	30	32.0
	Tasarlayarak Öldürme/Cinayet	18	18.9
	Yağma	13	13.6
	Hırsızlık	13	13.6
	Fuhuş	5	5.2
	Suç Örgütüne Üyelik	4	4.2
	Dolandırıcılık	4	4.2
	Çocuk İstismarı	3	3.1
	Yaralama	2	2.1
	Hakaret	1	1.0
	Ödemeyi İhlal	1	1.0
	İnsan Ticareti	1	1.0
	Toplam	95	100
	Annelerin Aldıkları Ceza Süreleri	Henüz cezası netleşmemiş	60
2 yıl ve daha az		3	3.1
2-5 yıl		5	5.2
5-10 yıl		13	13.6
10 yıl ve üstü		9	9.4
	Müebbet hapis cezası	5	5.2
	Toplam	95	100

*CİK: Ceza infaz kurumu

Tablo 3'de annelerin ceza infaz kurumlarında 0-3 ay ile 25 ay ve üzeri sürede kaldıkları; suçlarının ise çok geniş bir perspektifte dağıldığı görülmektedir. Ayrıca annelerin henüz 35'inin cezasının netleştiği belirlenmiştir.

Annelerin Çocuk Yetiştirme Tutumlarına İlişkin Bulgular

Dördüncü ve sekizinci tablolar arasında annelerin çocuk yetiştirme tutumlarına ilişkin bulgulara yer verilmektedir.

Tablo 4. Ceza İnfaz Kurumlarındaki Annelerin Çocuk Yetiştirme Tutumlarının Yaşlarına Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Çocuk Yetiştirme Tutumları	CİK'teki Annelerin Yaşı	n	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
Demokratik Tutum	A.18-25	27	36.93	2	6.48	.039*	C-A
	B.26-35	38	50.57				
	C.36 ve üstü	30	54.72				
Otoriter Tutum	A.18-25	27	52.50	2	1.12	.571	-
	B.26-35	38	45.22				
	C.36 ve üstü	30	47.47				
Aşırı Koruyucu Tutum	A.18-25	27	41.94	2	2.36	.306	-
	B.26-35	38	48.24				
	C.36 ve üstü	30	53.15				
İzin Verici Tutum	A.18-25	27	55.24	2	2.71	.258	-
	B.26-35	38	44.18				
	C.36 ve üstü	30	46.32				

*p<.05

Yapılan analizler sonucunda; annelerin demokratik tutumları [$\chi^2_{sd=2, n=95}=6.48, p<0.05$] hariç, otoriter [$\chi^2_{(sd=2, n=95)}=1.12, p>0.05$], aşırı koruyucu [$\chi^2_{(sd=2, n=95)}=2.36, p>0.05$] ve izin verici tutumlarının [$\chi^2_{(sd=2, n=95)}=2.71, p>0.05$] yaşlarına göre anlamlı bir farklılık göstermediği belirlenmiştir. Annelerin demokratik tutumlarının ise, 36 ve üstü yaş grubunda olan anneler ile 18-25 yaş arasında olan anneler arasında olduğu; 36 ve üstü yaş aralığında bulunan annelerin 18-25 yaşları arasında bulunan annelere göre daha fazla demokratik tutumu benimsedikleri bulunmuştur.

Tablo 5. Ceza İnfaz Kurumlarındaki Annelerin Çocuk Yetiştirme Tutumlarının Öğrenim Düzeylerine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Çocuk Yetiştirme Tutumları	CİK'teki Annelerin Öğrenim Düzeyleri	n	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
Demokratik Tutum	A.Okur-Yazar Değil	30	31.98	5	17.44	.004*	C-A
	B.Okur-Yazar	5	55.30				
	C.İlkokul Mezunu	31	50.47				
	D.Ortaokul Mezunu	12	58.33				
	E.Lise Mezunu	12	59.62				
	F.Üniversite Mezunu	5	68.80				
Otoriter Tutum	A.Okur-Yazar Değil	30	61.38	5	15.38	.009*	A-B
	B.Okur-Yazar	5	34.50				
	C.İlkokul Mezunu	31	47.94				
	D.Ortaokul Mezunu	12	42.33				
	E.Lise Mezunu	12	27.83				
	F.Üniversite Mezunu	5	43.60				

Çocuk Yetiştirme Tutumları	CiK'teki Annelerin Öğrenim Düzeyleri	n	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
Aşırı Koruyucu Tutum	A.Okur-Yazar Değil	30	45.23	5	6.82	.234	-
	B.Okur-Yazar	5	56.60				
	C.İlkokul Mezunu	31	51.21				
	D.Ortaokul Mezunu	12	43.46				
	E.Lise Mezunu	12	37.83				
	F.Üniversite Mezunu	5	71.50				
İzin Verici Tutum	A.Okur-Yazar Değil	30	49.33	5	4.08	0.537	-
	B.Okur-Yazar	5	41.00				
	C.İlkokul Mezunu	31	48.03				
	D.Ortaokul Mezunu	12	58.62				
	E.Lise Mezunu	12	37.04				
	F.Üniversite Mezunu	5	47.60				

*p<.05

Tablo 6'da ceza infaz kurumlarındaki annelerin otoriter [χ^2 (sd=3, n=95)=2.98, p>0.05], aşırı koruyucu [χ^2 (sd=3, n=95)=0.86, p>0.05] ve izin verici tutumlarının [χ^2 (sd=3, n=95)=1.51, p>0.05] sahip oldukları çocuk sayılarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmektedir. Bunun yanı sıra annelerin demokratik tutumlarının, sahip oldukları çocuk sayılarına göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı belirlenmiştir [χ^2 (sd=3, n=95)=8.51, p<0.05]. Grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında, en yüksek demokratik tutuma sırası ile 3 çocuk (57.37), 2 çocuk (55.92), tek çocuk (47.20) ve 4 ve üzerinde çocukları (36.21) olan annelerin sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 7. Annelerin Çocuk Yetiştirme Tutumlarının 2-6 Yaşları Arasındaki Çocuklarının Cinsiyetlerine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Çocuk Yetiştirme Tutumları	Çocukların Cinsiyeti	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Demokratik Tutum	Kız	47	53.85	2531.00	853.0	0.04*
	Erkek	48	42.27	2029.00		
Otoriter Tutum	Kız	47	42.44	1994.50	866.5	0.05
	Erkek	48	53.45	2565.50		
Aşırı Koruyucu Tutum	Kız	47	43.95	2065.50	937.5	0.15
	Erkek	48	51.97	2494.50		
İzin Verici Tutum	Kız	47	45.36	2132.00	1004.0	0.35
	Erkek	48	50.58	2428.00		

*p<.05

Tablo 7'de yer alan analizler neticesinde ceza infaz kurumlarında kalan annelerin otoriter (U=866.50, p>0.05), aşırı koruyucu (U=937.50, p>0.05) ve izin verici tutumları (U=1004.00, p>0.05) üzerinde 2-6 yaşları arasındaki çocuklarının cinsiyetlerinin

etkili olmadığı bulunmuştur. Buna karşın annelerin 2-6 yaşları arasındaki çocuklarının cinsiyetlerinin demokratik tutumları üzerinde anlamlı farklılığa neden olduğu ($U=853.00$, $p<0.05$); kız çocuğu olan annelerin, erkek çocuğu olanlara göre demokratik tutumlarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 8. Annelerin Çocuk Yetiştirme Tutumlarının Suçlarına Göre Kruskall Wallis Testi Sonuçları

Çocuk Yetiştirme Tutumları	CİK'teki Annelerin Suçları	n	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
Demokratik Tutum	A.Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Ticareti Yapma ve Sağlama	30	33.63	3	16.241	0.001*	
	B.Tasarlayarak Öldürme/ Cinayet-Yaralama	20	62.98				B-A C-A
	C.Yağma-Hırsızlık-Dolandırıcılık	30	47.20				D-A B-C
	D.Diğer**	15	58.37				
Otoriter Tutum	A.Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Ticareti Yapma ve Sağlama	30	53.55	3	2.099	0.552	
	B.Tasarlayarak Öldürme/ Cinayet-Yaralama	20	44.43				
	C.Yağma-Hırsızlık-Dolandırıcılık	30	44.37				-
	D.Diğer**	15	48.93				
Aşırı Koruyucu Tutum	A.Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Ticareti Yapma ve Sağlama	30	38.53	3	8.079	0.044*	
	B.Tasarlayarak Öldürme/ Cinayet-Yaralama	20	54.15				B-A D-A
	C.Yağma-Hırsızlık-Dolandırıcılık	30	46.77				D-C
	D.Diğer**	15	61.20				
İzin Verici Tutum	A.Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Ticareti Yapma ve Sağlama	30	50.57	3	0.478	0.924	
	B.Tasarlayarak Öldürme/ Cinayet-Yaralama	20	48.33				
	C.Yağma-Hırsızlık-Dolandırıcılık	30	46.43				-
	D.Diğer**	15	45.57				

* $p<0.05$

**Fuhuş, Suç Örgütüne Üyelik, Çocuk İstismarı, Hakaret, Ödemeyi İhlal, İnsan Ticareti

Tablo 8'da yer verilen analiz sonuçları incelendiğinde otoriter [$\chi^2(sd=3, n=95)=2.099$, $p>0.05$] ve izin verici tutumun [$\chi^2(sd=3, n=95)=0.478$, $p>0.05$] anne-

lerin işledikleri suçların türlerine göre anlamlı farklılık göstermediği görülmektedir. Buna karşın demokratik tutumun, suçların türlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı belirlenmiştir [$\chi^2(sd=3, n=95)=16.241, p<0.05$]. Grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında, en yüksek demokratik tutuma cinayet ve yaralama suçundan ceza infaz kurumlarında kalan annelerin sahip olduğu (62.98) en düşük demokratik tutuma ise uyuşturucu imal ve ticareti suçunu işleyen annelerin (33.63) sahip olduğu izlendiği görülmektedir. Ayrıca annelerin aşırı koruyucu tutumlarının da suçların türüne göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı belirlenmiştir [$\chi^2(sd=3, n=95)=8.079, p<0.05$]. Grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında ise, en yüksek aşırı koruyucu tutuma diğer olarak ifade edilen suçu işlemekten yargılanan annelerin (61.20), en düşük aşırı koruyucu tutuma ise uyuşturucu madde ticareti yapma ve sağlama (38.53) suçları ile yargılanan annelerin sahip olduğu görülmektedir.

4. Tartışma

30 Kasım 2015 tarihli Adalet Bakanlığı verilerine göre Türkiye'deki tutuklu ve hükümlülerin 167.438'si erkek olup, 6.376'sı kadındır (Adalet Bakanlığı, 2015). Bu veriler 14 Haziran 2013 tarihli veriler (Adalet Bakanlığı, 2013) ile karşılaştırıldığında kadın sayısının 1.621 kişilik bir artış gösterdiği görülmektedir. Bu durum literatürde ortaya konulan kadın mahkumların her geçen gün sayılarının arttığı gerçeğini desteklemektedir. Araştırmada Ankara, Aksaray ve Konya Kapalı Ceza İnfaz Kurumları'nda kalan annelerin çocuk yetiştirme tutumları hakkında dikkat çekici sonuçlar elde edilmiştir.

İlk olarak annelerin 2-6 yaşları arasındaki çocukları ile ilgili olarak elde edilen bulgulara (Tablo 2) bakılmıştır. Annelerin ceza infaz kurumunda kaldığı süre zarfında çocuklarının kimlerle kaldığı ile ilgili elde edilen sonuçların Myers ve diğerlerinin (1999) araştırması ile benzerlik gösterdiği bulunmuştur. Buna ilaveten annelerin %33.9'u çocukları ile görüşmediklerini belirtmektedir. Bu bulgular Hairston (1991), Myers ve diğerleri (1999) ve Casey Acevedo, Bakken ve Karle'nin (2004) bulguları ile benzerlik göstermektedir.

Araştırmada annelerin suçlarına ilişkin bulgular incelendiğinde (Tablo 3) suç çeşitlerinin önceki araştırmalara göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bu durumun zamanla değişen ihtiyaçlardan ve değer yargılarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Konu ile ilgili olarak Balcıoğlu (2001) kadının meslek sahibi olması neticesinde toplumların ekonomisine katkı sağlamasının hem kadın suçluluğunda artışlara hem de suçların niteliklerinde değişimlere neden olduğunu belirtmektedir. Annelerin suçları ile ilgili olarak dikkat çeken bir diğer unsur da annelerin işledikleri ilk dört suçtan üçünün maddi getirisi olan suçlar olmalarıdır.

Araştırmada son olarak annelerin çocuk yetiştirme tutumları ile ilgili bulgulara bakılmıştır. İlk olarak annelerin yaşlarının, demokratik tutumları üzerinde anlamlı farklılığa neden olduğu belirlenmiştir (Tablo 4). Annelerin yaşlarının çocuk yetiştirme tutumları üzerindeki etkilerini inceleyen araştırmalar arasında yaşın çocuk yetiştirme tutumlarını etkilediğini savunanlar kadar (Ayyıldız, 2005; Şanlı 2007; Şentürk, 2007); yaşın etkisiz olduğunu belirten (Özyürek, 2004) araştırmalara da rastlamak da olası-

dır. Konu ile ilgili olarak Şentürk (2007)'ün araştırması bu araştırmanın sonuçlarını desteklemektedir. Özyürek'in (2004) araştırmasına bakıldığında ise araştırmanın bulguları ile birebir benzerlik olduğu belirlenmiştir. Bu bulgulara ilaveten araştırmada annelerin öğrenim durumlarının, demokratik ve otoriter tutumları üzerinde anlamlı farklılığa neden olduğu belirlenmiştir (Tablo 5). Araştırmanın bulgularının pek çok araştırma ile tutarlılık gösterdiği bulunmuştur (Ayyıldız, 2005; Özyürek, 2004; Şanlı 2007; Şentürk, 2007; Tudge, Hogan, Snezhkova, Kulakova ve Etz, 2000).

Araştırmada ayrıca annelerin sahip oldukları çocuk sayısının (Tablo 6) ve 2-6 yaşları arasındaki çocuklarının cinsiyetlerinin (Tablo 7) demokratik tutumları üzerinde anlamlı farklılığa neden olduğu tespit edilmiştir. Annelerin sahip oldukları çocuk sayısının çocuk yetiştirme tutumları üzerindeki etkisine dair alan yazınında Haktanır ve Baran'ın (1998) yanı sıra Şentürk'ün (2007) araştırmasına rastlanılmıştır. Araştırmanın bulgusu bu araştırmaların bulguları ile çelişmektedir. Her iki araştırmada da çocuk sayısı arttıkça annelerin demokratik tutumlarının azaldığı bulunmuştur. Bu farkın annelerin ceza infaz kurumunda kalmaları nedeni ile çocuklarından uzak kalmalarından kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir. İlaveten araştırmada 2-6 yaşları arasında kız çocuğu olan annelerin demokratik tutumlarının istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek olduğu belirlenmiştir. Şanlı (2007) ve Şentürk (2007) araştırmalarında çocukların cinsiyetlerinin annelerin çocuk yetiştirme tutumlarını etkilemediğini bulmuşlardır. Haktanır ve Baran (1998) ise araştırmalarında bu sonuçlar ile benzer olarak kız çocukların annelerinin tutumlarını daha demokratik olarak algıladıklarını bulmuşlardır. Bu bulgunun algılanan tutum olduğunu göz önüne almak gerekmektedir. Ancak sonucun ceza infaz kurumunda kalan annelerin görüşlerini yansıtmıyor olması ve annelerin daha önce yapılan araştırmalarda (Ersen ve diğerleri, 2011; Onay Özkaaya ve Çağlar, 2002) kendi yetiştirildikleri ailelerinin onlara karşı otoriter, baskılı bir tutum sergilediklerini belirttiklerinden yola çıkarsak kendi ebeveynlerinin aksine kız çocuklarına karşı anlamlı oranda daha fazla demokratik tutum ile yaklaşabilecekleri düşünülmektedir.

Araştırmada son olarak annelerin işledikleri ya işledikleri düşünülen suçların demokratik ve aşırı koruyucu tutumları üzerinde anlamlı farklılığa neden olduğu bulunmuştur (Tablo 8). İlk olarak demokratik tutumlardaki farklılığa bakacak olursak en düşük demokratik tutuma sahip olan annelerin uyuşturucu ve uyarıcı madde ticareti yapma ve sağlama suçu nedeni ile ceza infaz kurumunda buldukları görülmektedir. Bu gruba dahil olan annelerin demokratik tutumlarının düşüklüğünü anlamak için öğrenim durumları önemli bir değişken olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayyıldız (2005), Özyürek (2004), Şentürk (2007), Tudge ve diğerlerinin (2000) araştırmaları bu bulguyu desteklemektedir. En yüksek demokratik tutuma tasarlayarak öldürme/cinayet ve yaralama suçlarını işleyen annelerin sahip olduğu bunu da diğer kategorisinde suç işleyen annelerin takip ettikleri görülmüştür. En düşük demokratik tutuma sahip olan uyuşturucu ve uyarıcı madde imal ve ticareti yapan annelerde yapıldığı gibi bu annelerin de öğrenim durumlarına bakacak olursak, ceza infaz kurumlarında bulunan en yüksek öğrenim seviyesinde bulunan anneler oldukları ortaya çıkmaktadır. Dolayısı ile bu durum annelerin demokratik tutumlarının diğer suç işleyen annelerden neden yüksek olduğunu açıklamaktadır. Ancak burada üniversite mezunlarının çoğunlukta olduğu diğer kategorisindeki suçları işleyen annelerin ikinci en yüksek tutuma sahip

olmaları demokratik tutum üzerinde öğrenim durumlarının tek başına etkili olmadığını başka değişkenlerin de olduğunu ortaya koymaktadır.

Annelerin aşırı koruyucu tutumları üzerinde anlamlı farklılığa neden olan suçlara bakıldığında, en yüksek aşırı koruyucu tutuma sahip olan annelerin demokratik tutum sıralamasında ikinci sırada yer alan diğer kategorisindeki suçları işlemeleri nedeni ile ceza infaz kurumunda bulunan anneler olduğu görülmektedir (Tablo 8). Bu annelerin eğitim düzeyi en yüksek grup olduğu göz önüne alındığında Şanlı (2007) ve Şentürk (2007)'ün araştırmaları bu bulguyu desteklemektedir. Ayrıca diğer kategorisinde yer alan suç örgütüne üye olan annelerin bir örgüte üye olmaları ile birlikte aidiyet duygularının arttığı, kendileri bir aile olarak gördükleri ve bunun sonucunda da birbirlerini koruduklarını vurgulayan görüşler mevcuttur (Messerschmidt, 1997). Demokratik tutumda olduğu gibi aşırı koruyucu tutumda da en alt sırada uyuşturucu ve uyarıcı madde ticareti yapma nedeni ile yargılanan anneler yer almaktadır. Akdeniz (2010) uyuşturucu suçu hükümlülerinden 3'ünden 2'sinin ailesinde suç işleyen bireyler olduğunu vurgulamaktadır. Bu bağlamda bu bireylerin sosyal öğrenme süreci içerisinde oldukları ve belki de çoğu zaman sorgulamadan suç işledikleri ve aynı şekilde kendi çocukları üzerinde de çok hassas olmadıkları düşünülebilir.

5. Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın neticesinde anneleri ceza infaz kurumlarında bulunan çocuklarının büyük çoğunluğunun anne ya da babalarının ailesinde kaldıkları belirlenmiştir. Öte yandan annenin ceza infaz kurumuna girmesi ile sosyal hizmetler ve çocuk esirgeme kurumunda kalan çocukların sayısının %5.3 arttığı görülmüştür. Bu sonuç bazı çocukların yetkin bakıcısının olmadığını göstermesi bakımından oldukça önemlidir.

Araştırmanın bir diğer önemli sonucu da annelerin çocuklarını hangi sıklıkla gördükleri ile ilgilidir. Araştırmaya katılan annelerin %14.7'sinin çocukları ile birlikte kaldıkları görülürken annelerin %33.9'unun çocukları ile görüşmedikleri tespit edilmiştir. Bu noktada durumu çoklu bakış açısı ile ele almak gerekmektedir. 2-6 yaşları arasında olup, annesini hafta da bir görebilen bir çocuğun gelişimsel olarak risk altında olduğu düşünülmektedir. Öte yandan bu çocukların ceza infaz kurumlarında anneleri ile kalmalarının da çeşitli sakıncaları bulunmaktadır. Suçlu bir anne psikolojisinin ötesinde bazen çocuk anne ile kalsa bile, anne içinde bulunduğu durum nedeni ile onunla ilgilenememektedir. Bazı durumlarda çocuğun anne ile kalması durumunda anne çocuğunun yanından ayrılamayacağından, büyük ceza infaz kurumlarında bulunan kendilerine para kazanma olanağı sunan iş atölyelerine katılma hakkından mahrum kalmaktadır. Böyle bir durumda da anne çocuğu suçlayabilmekte, ona karşı dışlayıcı bir tutum sergileyebilmektedir. Ayrıca çocuk da ceza infaz kurumunda bulunması nedeni ile bazı imkanlardan mahrum olmakta, tabiri caizse annesi ile birlikte ceza çekmektedir. Son dönemlerde Adalet Bakanlığı'nın iyileştirici bazı tedbirler aldığı, İstanbul, Ankara gibi ceza infaz kurumları kampüsleri bulunan yerlere çocuk oyun odası olarak değerlendirilebileceğimiz donanımsal destekler sağladığı bilinmektedir. Ancak bu oyun odalarının başlarında çocuk ile ilgilenecek yetkin bir kimse bulunmamaktadır. Çoğu okur-yazar dahi olmayan bu anneler oyun odalarını etkili ve etkin bir şekilde kullanamamaktadır. Ayrıca Adalet Bakanlığı'nın bu yaş aralığındaki

çocukları ceza infaz kurumları dışındaki anaokullarına gün içinde gönderdiği de bilinmektedir. Bu durumun çocuklar üzerinde birçok olumlu sonucu olmasına karşın okul çıkışında bir çocuğun ceza infaz kurumlarına dönmek durumunda kalması gerçeğini değiştirememektedir. Bu noktada annelerin çocukları ile ilişkilerinin iyileştirilmesi adına ABD’de Oakland’da 1980’lerde yürütülen “Öz Saygı Projesi”nden yola çıkarak saldırı, şiddet vb. suçlarını işlemeyen annelerin annelerin mahkumiyetlerinin son dönemlerinde çocukları ile birlikte halkın olduğu yerleşim yerlerinde yaşamalarına izin verilebilir. Ayrıca annelerin çocukları ile görüşmelerinde de çeşitli düzenlemeler yapılabilir. Örneğin özellikle çocukları ile aynı şehirlerde kalmayan annelerin de çocukları ile görüşebilmeleri adına çeşitli projeler düzenlenebilir. Bu noktada sadece Adalet Bakanlığı yetkilileri değil, çeşitli sivil toplum kuruluşları da projeler üretebilirler.

Ayrıca araştırmanın sonucunda ceza infaz kurumlarındaki annelerin yaşlarının demokratik tutumları üzerinde, öğrenim durumlarının demokratik ve otoriter tutumları üzerinde, çocuk sayılarının demokratik tutumları üzerinde, işledikleri ya da işledikleri düşünülen suçların ise demokratik ve aşırı koruyucu tutumları üzerinde anlamlı bir farklılığa neden olduğu belirlenmiştir. Bu noktada araştırmacılara daha çok sayıda mahkum anneyi çalışmaya dahil etmeleri ya da nitel araştırma yaklaşımlarını kullanılmaları önerilmektedir. Ayrıca araştırmalara çocuklar da dahil edilebilir. Bu araştırmada annelerin hukuki durumlarının çocuk yetiştirme tutumları üzerinde anlamlı farklılığa neden olup olmadığı sınınamamıştır. Gelecek araştırmalarda annelerin hukuki durumlarının da göz önüne alınması önerilmektedir. Son olarak araştırmacılara ceza infaz kurumlarındaki annelerin çocukları ile ilişkilerini çoklu bakış açısı ile ele alan deneysel çalışmalar yapmaları, annelere ve çocuklara eğitim vermeleri önerilmektedir.

6. Kaynakça

- Adalet Bakanlığı. (2013). Ceza İnfaz Kurumlarında Bulunan Kadınlara İlişkin İstatistikler. <http://www.cte.adalet.gov.tr/index.html> adresinden 14.07.2013 tarihinde erişilmiştir.
- Adalet Bakanlığı. (2015). Ceza İnfaz Kurumlarında Bulunan Tutuklu ve Hükümlülerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımları. <http://www.cte.adalet.gov.tr> adresinden 2.03.2016 tarihinde erişilmiştir.
- Akcan, A., Bıkım, E., Akcan, Z. F. E., Samancı, Y. A. ve Balcıoğlu, İ. (2000). İstanbulda Suç Zanlısı Kadınlarda Cezaevi Öncesi Alkol ve Madde Kullanma Sıklığı ve Özellikleri. *Bağlılık Dergisi*, 1, 9-13.
- Akdeniz, S. (2010). Suçun Sosyo-Ekonomik Belirleyicileri: Kars Cezaevi Üzerine Bir Uygulama. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars.*
- Ayyıldız, T. (2005). Zonguldak İl Merkezlerinde 0-6 Yaş Çocuğu Olan Annelerin Çocuk Yetiştirme Tutumları. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Zonguldak.*
- Balcıoğlu, İ. (2001). *Şiddet ve Toplum*. İstanbul: Bilge Yayıncılık. http://www.kriminoloji.com/Suc_ve_Kadin.Balcioğlu.htm adresinden 01.11.2012 tarihinde erişilmiştir.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.

- Casey Acevedo, K., Bakken, T., & Karle, A. (2004). Children Visiting Mothers in Prison: The Effects on Mothers' Behaviour and Disciplinary Adjustment. *The Australian and New Zealand Journal of Criminology*, 37(3), 418-430.
- Ersen, H., İlnem, M. C., Havle, N., Yener, F., Karamustafaloğlu, N. ve İpekçioğlu, D. (2011). Suç İşlemiş Kadınların Sosyodemografik Özellikleri Anne Baba Tutumları ve Öfke İfade Biçimlerinin Değerlendirilmesi. *Klinik Psikiyatri*, 14, 218-229.
- Ersin, B. (2010). Lise Öğrencilerinin Suç Eğilimleri İle Anne Baba Tutumları Arasındaki İlişki (Beyoğlu İlçesi Örneği). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Flynn, C., Bartlett, T., Arias, P. F., Evans, P., & Burgess, A. (2015). Responding to Children When Their Parents are Incarcerated: Exploring the Responses in Victoria and New South Wales, Australia. *Law in Context*, 32, 4-27.
- Fung, J. J., & Lau, A. S. (2009). Punitive Discipline and Child Behavior Problems in Chinese-American Immigrant Families: The Moderating Effects of Indigenous Child-Rearing Ideologies. *International Journal of Behavioral Development*, 33(6), 520-530.
- Hairston, C. F. (1991). Mothers in Jail: Parent-Child Separation and Jail Visitation. *Affilia*, 6, 9-27.
- Haktanır, G. ve Baran, G. (1998). Gençlerin Benlik Saygısı Düzeyleri ile Anne-Baba Tutumlarını Algılamalarının İncelenmesi. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*, 5(3), 134-141
- İlbars, Z. (2007). Suç Antropolojisi: Kadın ve Suç. Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Antropoloji Dergisi, 22, 1-13.
- Karabulut Demir, E. ve Şendil, G. (2008). Ebeveyn Tutum Ölçeği (ETÖ). *Türk Psikoloji Yazıları*, 11(21), 15-25.
- Karakoç Demirkaya, S. ve Abalı, O. (2012). Çocuk Yetiştirme Tutumlarının Okul Öncesi Dönem Davranış Sorunları ile İlişkisi. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 13, 67-74.
- Linhout, I., Markus, M., Hoogendijk, T., Borst, S., Maingay, R., Spinhoven, P., Dyck, R., & Boer, F. (2006). Child Rearing Style of Anxiety-Disordered Parents. *Child Psychiatry Human Development*, 37, 89-102.
- Maccoby, E. E. (2000). Parenting and Its Effects on Children: on Reading and Misreading Behavior Genetics. *Annual Review of Psychology*, 51, 1-27. <http://www.annualreviews.org/doi/pdf/10.1146/annurev.psych.51.1.1> adresinden 24.06.2013 tarihinde erişilmiştir.
- Mahmood, D. (1980). Attitudes of Iranian Urban Working Mothers Towards Child-Rearing Practices. Unpublished Doctoral Dissertation. United States International University, San Diego.
- Martínez, I., García, J.F., & Yubero, S. (2007). Parenting Styles and Adolescents' Self-Esteem in Brazil. *Psychological Reports*, 100, 731-745.
- Messerschmidt, J. W. (1997). *Crime as Structured Action: Gender, Race, Class and Crime in the Making*. USA: SAGE Publications.
- Myers, B. J., Smarsh, B. S., Amlund Hagen, K., & Kennon, B. S., (1999). Children of Incarcerated Mothers. *Journal of Child and Family Studies*, 8(1), 11-25.
- Onay Özkaya, M. ve Çağlar, A. (2002). Türkiye'de Kadın Mahkumlar İzmir, Muğla ve Ödemiş Cezaevleri. *Akademik Araştırmalar Dergisi*, 13, 103-134.

- Öğün, A. (1990). Kadın Suçluluğunun Sosyokültürel Konumla ve Bu Konumdaki Değişmelerle İlişkisi: Sivas Yarı Açık Kadın Cezaevinde Bir Uygulama. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Özyürek, A. (2004). Kırsal Bölge ve Şehir Merkezinde Yaşayan 5-6 Yaş Grubu Çocuğa Sahip Anne-Babaların Çocuk Yetiştirme Tutumlarının İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Şanlı, D. (2007). Annelerin Çocuk Yetiştirme Tutumlarını Etkileyen Etmenlerin İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Şentürk, S. (2007). 5-6 Yaş Çocuklarının Çalışan ve Çalışmayan Annelerin Çocuk Yetiştirme Tutumları ile Bu Çocukların Sosyal Duygusal Uyum Düzeylerinin Karşılaştırılması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Thompson, P. C., & Harm J. N. (2000). Parenting From Prison: Helping Children and Mothers. *Issues in Comprehensive Pediatric Nursing*, 23, 61-81.
- Tudge, J. R. H., Hogan, D. M., Snezhkova, I. A., Kulakova, N.N., & Etz, K. E. (2000). Parents' Child-Rearing Values and Beliefs in The United States and Russia: The Impact of Culture and Social Class. *Infant and Child Development*, 9(2), 105-121.
- Tulviste, T., & Ahtonen, M. (2007). Child-Rearing Values of Estonian and Finnish Mothers and Fathers. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 38(2), 137-155.
- United Kingdom Ministry of Justice. (2009). Short Study on Women Offenders. http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/+http://www.cabinetoffice.gov.uk/media/209663/setf_short_study_womenoffenders.pdf adresinden 29.05.2013 tarihinde erişilmiştir.
- Van De Rakt, M., Murray, J., & Nieuwbeerta, P. (2012). The Long-Term Effects of Paternal Imprisonment on Criminal Trajectories of Children. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 49, 81-108.
- Yang, Y. (2011). Korean Mothers' Child Rearing Practices and Socialization Goals for Their Young Children. Unpublished Doctoral Dissertation, University at Buffalo The State University of New York. New York.

Extended Abstract

Female criminality has become a taboo in societies. It has been accepted by societies that there is a thin line between men and crime whereas this line is more prominent and sharp between women and crime (İlbars, 2007). This definition, such as the sharp line, has been still used. However, crime rates as well as female criminality rates have been altered as a result of the changes in societies (Öğün, 1990). According to the Ministry of Justice data (30th November 2015), 167.438 of the prisoners are male and 6.376 of them are female (Ministry of Justice, 2015). Even though there are various studies related to the child-rearing attitudes of mothers and effects of these attitudes on different cultures and groups (Mahmood, 1980; Özyürek, 2004; Linhout, Markus, Hoogendijk, Borst, Maingay, Spinhoven, Dyck and Boer, 2006; Tulviste and Ahtonen, 2007; Fung and Lau, 2009), there is no such study which examines the child-rearing attitudes of mothers who are prisons because of committing a crime. Thompson and Harm (2000) emphasized that the majority of the prisoner mothers belonged to poor families, whose child was addicted to a drug, and who were abused and subjected to violence by their parents. Considering all these information, it can be conclude that prisoner mothers and their children

are in a high risk group in terms of crimes. In this regard, we aimed to examine the child-rearing attitudes of prisoner mothers towards their children in Turkey.

The study group was composed of totally 95 incarcerated mothers from Ankara Closed Women's Prison, Konya E-Type Closed Prison, and Aksaray Closed Women's Prison. In order to collect the data of the study, we used "Parental Attitude Scale" which was developed by Karabulut-Demir; and Sendil (2008), "Form of Prisoner Mothers" and "Expert Information Form of Prisoner Mothers" who were developed by researchers. The data of the study was analyzed by using the SPSS statistical program. Before conducting statistical analyses, we tested whether or not our data were normally distributed. According to the findings, we determined that our data were not normally distributed and we decided to use non-parametrical tests for analyses.

Primarily, findings of 2-6 year-old children of prisoner mothers were examined. Findings of this study related to the place where children live during their mothers are in prison are similar to the results of Myers et al. (1999). According to our findings, 60% of the mothers had no concern about the care and development of their children while they are in prison. Additionally, findings related to the meeting frequency of prisoner mothers with their 2-6 year-old children were also quite interesting. The 33.9% of the mothers stated that they did not meet their children, and 17.8% of them stated that they met their children once in every three months.

Secondly, we examined the findings about crimes of mothers. According to our findings, we showed that 33% of the mothers committed a crime about the manufacturing, trading, and providing the stimulant drugs and psychotropic substances; 18.9% of the mothers committed a crime about planned killing/murder; 13.6% of them committed a crime about despoilment; 13.6% of them committed a crime related to thievery; 5.2% of them committed a crime about prostitution; 4.2% of the mothers committed a crime about a membership of a criminal organization; 4.2% of them committed a crime about fraudulence; and 3.1% of them committed a crime about child abuse.

In this study, the child-rearing attitudes of prisoner mothers were also examined. In this regard, it was firstly showed that ages of mothers led to significant difference on the democratic attitudes of them. Studies generally conclude that the age of the prisoner mother affects the mother's child-rearing attitudes (Ayyıldız, 2005; Şanlı 2007; Şentürk, 2007). Additionally, the education status of prison mothers led to significant difference on the democratic and authoritarian attitudes of mothers. There was a consistency between findings of the studies in which the relationship between the educational status of mothers and the child-rearing attitudes of mothers (Tudge, Hogan, Snezhkova, Kulakova and Etz, 2000; Özyürek, 2004). Finally, it was found that the types of crimes led to significant difference on democratic and overprotective attitudes of prison mothers. This significant difference explained by considering the types and features of crimes.